

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2002 vp

Hallituksen esitys Unkarin kanssa tehdyn Eurooppa-sopimuksen ja siihen liittyvän mukautuspöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä joulukuuta 2001 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Unkarin kanssa tehdyn Eurooppa-sopimuksen ja siihen liittyvän mukautuspöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan lainsäädännön

alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 228/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- yksikön päällikkö Päivi Kaukoranta ja lähetystöneuvos Alpo Oksanen, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 1991 tehdyn Eurooppa-sopimuksen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Unkarin välisestä assosiaatiosta sekä siihen Suomen, Ruotsin ja Itävallan liittymisestä aiheutuvista tarpeellisista mukautuksista tehdyn pöytäkirjan.

Eurooppa-sopimus kattaa vapaakaupan ohella poliittisen vuoropuhelun Unkarin ja Euroopan unionin välillä. Se sisältää myös määräyksiä muun muassa työvoiman liikkuvuudesta, yritysten perustamisesta, palvelujen kaupasta, maksuista ja pääomista.

Sopimus sisältää edelleen määräyksiä, jotka liittyvät yhteistoimintaan eri aloilla ja niihin liittyvien säännösten kehittämiseen ja parantamiseen. Johtavana periaatteena on pyrkimys Unka-

rin lainsäädännön yhdenmukaistamiseen Euroopan yhteisöjen säännösten mukaiseksi. Tavoitteena on parantaa asteittain Unkarin liittymisvalmiuksia unioniin. Sopimuksen johdannossa sopimuspuolet tunnustavat, että Unkarin lopullisena tavoitteena on jäsenyys Euroopan unionissa.

Suomi on liittymissopimuksen 102 artiklan mukaan sitoutunut soveltamaan 1 päivästä tammikuuta 1995 liittymissopimuksen 103 artiklan 1 kohdassa mainittujen sopimusten määräyksiä. Näitä ovat muun muassa Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden Bulgarian, Puolan, Romanian, Slovakian, Tshekin ja Unkarin kanssa tekemät Eurooppa-sopimukset. Näihin sopimuksiin Suomen ja muiden uusien jäsenvaltioiden liittymisestä aiheutuvista tarpeellisista mukautuksis-

ta on laadittu erilliset pöytäkirjat, jotka Euroopan unionin neuvosto hyväksyi 10 päivänä toukokuuta 1999 ja jotka Unkarin osalta allekirjoitettiin Brysselissä 28 päivänä kesäkuuta 1999.

Asiallisesti pöytäkirjat merkitsevät Suomen liittymissopimuksen 102 artiklassa olevan sopimusmääräyksen toimeenpanoa. Pöytäkirjoilla ei siten tehdä tosiasiallisia muutoksia mainittuihin kuuteen Eurooppa-sopimukseen, vaan tilanne

säilyy samana kuin Suomen liittymissopimuksen allekirjoitushetkellä.

Esitys ei liity valtion talousarvioesitykseen. Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus ja pöytäkirja tulevat voimaan, kun kaikki sopimuspuolet ovat ne hyväksyneet omien menettelyjensä mukaisesti. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus ja pöytäkirja tulevat voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Valiokunta toteaa, että Suomi on sitoutunut sopimukseen asiallisesti jo saattamalla voimaan Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen (SopS 102-103/1994). Sopimuksen aineellisia määräyksiä on liittymisasiakirjan 102 ja 103 artiklan nojalla sovellettu jo 1 päivästä tammikuuta 1995 alkaen. Vuonna 1999 sopimukseen tehdyllä Itävallan, Suomen ja Ruotsin Euroopan unioniin liittymistä koskevalla mukautuspöytäkirjalla ei muutettu Unkarin kanssa tehdyn Eurooppa-sopimuksen sisältöä, vaan siinä todetaan pelkästään Itävallan, Suomen ja Ruotsin tuleminen mainitun Eurooppa-sopimuksen sopimuspuoliksi sekä suomen ja ruotsin kielten asema todistusvoimaisina sopimuskielinä.

Hallituksen esityksessä Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä (HE 135/1994 vp, nide I, s. 588) kuvataan Eurooppa-sopimusten pääpiirteet. Eurooppa-sopimukset ovat kattavimpia Euroopan unionin (Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden) kolmansien maiden kanssa tekemiä sopimuksia. Unkarin kanssa tehdyn Eurooppa-sopimuksen johdannossa tode-

taan, että sopimuksen mukaisella assosiaatiolla tuetaan Unkarin tavoitetta liittyä jäseneksi Euroopan yhteisöön (nykyiseen Euroopan unioniin).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 1991 yhdeltä puolen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä toiselta puolen Unkarin tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen ja Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Unkarin tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Eurooppa-sopimuksen institutionaalisten määräysten mukauttamisesta Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan Euroopan unioniin liittymisen huomioon ottamiseksi Brysselissä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn pöytäkirjan niiltä osin kuin sopimus ja sen mukautuspöytäkirja kuuluvat Suomen toimivaltaan ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 14 päivänä maaliskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Liisa Jaakonsaari /sd	Juha Korkeaoja /kesk
vpj.	Eva Biaudet /r	Kalevi Olin /sd
jäs.	Ulla Anttila /vihr	Sirpa Pietikäinen /kok
	Jouni Backman /sd	Mirja Ryyänen /kesk
	Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk	Martti Tiuri /kok
	Antti Kalliomäki /sd	Ben Zyskowitz /kok
	Antero Kekkonen /sd	vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Antti Pelttari.